N°. 49. # DE GRONDWET. **1853.**

TE ZEGELEN

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels . . . . *f* 1.00.
Voor elken regel meer . . . . 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.

VRIJDAG 22 JULIJ.

UITGEVERS-DIRECTEUREN:
JOH. NOMAN en ZOON, te 's Gravenhage.

Brieven **franco** aan het Bureau **De Grondwet.**
Jan Hendrikstraat n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . *f* 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . 5.00.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indië:
W. J. VAN HAREN NOMAN, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement *f* **60**, Ned. Cour.

De diplomatie van den Heer van Hall.

II.

″*La critique est aisée, mais l'art est difficile*″: de Heer VAN HALL bewijst het voldingend in zijne nota van 27 Junij jl.

Wij zullen deze nota, wat haar eerste gedeelte betreft, thans van naderbij gaan beschouwen.

De Heer VAN HALL herinnert, in de eerste plaats, dat hij, in de nota van 10 Mei: ″*a d'abord appelé l'attention du St. Siége sur l'impression que l'allocution du 7 Mars dernier avait produite et par sa nature avait dû produire sur l'esprit du Roi des Pays-Bas et sur celui de la population du Royaume.*″ Dat is dus geweest, het overbrengen bij het hof van Rome van de ″bekommering der duizende beminde onderdanen″, van den schok, ondervonden ″door het nationaal gevoel, bekommerd over zijne teederste belangen.″ Van hoeveel gewigt dit is, verklaart de Heer VAN HALL; want hij heeft dien weg gevolgd: ″*non seulement pour garantir l'honneur de son pays, mais aussi afin de mettre le St. Père à même de détruire cette impression en expliquant telle phrase de l'allocution qui peut-être avait été mal comprise.*″

Laat ons thans even in eene vergelijking treden.

Het afgetreden Ministerie achtte zich *gevoelig aangedaan* over de allocutie. Het heeft die gevoeligheid doen kennen aan het hof van Rome, en *te gelijkertijd* onzen gezant teruggeroepen. Had het hof van Rome in nieuwe relatie willen komen met Nederland; het had den eersten stap tot VERZOENING en tot VOLDOENING *moeten* doen.

Dat was, aldus de kreet uit Utrecht opgegaan, een zich lafhartig overgeven aan den Paus.

Wat doet nu de Heer VAN HALL, die het bestuur aanvaardt onder den last, om meer krachts te betoonen en om ″dat geschokte nationaal gevoel″ te bevredigen?

Den gezant wordt bevolen, om te Rome *te blijven*: om op vriendschappelijken voet te blijven voort leven, *als of er niets ware gebeurd.* Een lid van het Ministerie wordt hem daarenboven achterna gezonden.

De Heer VAN HALL onderhandelt. Hij drukt zeer scherp op het onvoegzame der allocutie ″*niet alleen om* ″*de* EER *van zijn land te* WAARBORGEN, maar ook om ″den Heiligen Vader in Staat te stellen, *dien indruk* ″*weg te nemen*, door deze en gene zinsnede van de ″allocutie op te helderen, welke misschien kwalijk kon ″begrepen zijn.″

De Heilige Vader geeft echter *geen* waarborg voor de eer van het land van VAN HALL, en neemt den indruk *niet* weg van de allocutie. De Heer VAN HALL zelf zegt het: ″ *C'est avec* UN REGRET BIEN SINCÈRE *que le soussigné doit avouer ne pas avoir reçu des explications complètement satisfaisantes dans la réponse obtenue de la part de Sa Sainteté.*″

Nu dan toch zal het ″nationaal gevoel dat geschokt″ is, en bekommerd was ″over zijne teederste belangen″ gemeend hebben, dat het tijd was, om, bij de weigering van den Paus om schuld te belijden, ter ″bevrediging,″ *onzen gezant terug te roepen?*

Wel neen! De Heer VAN HALL, erkennende *met innig leedwezen*, dat er geene voldoende ophelderingen zijn gegeven: ″ *croit utile de s'abstenir d'entamer une nouvelle discussion à ce sujet.*″ Luide en duizendmaal is het verklaard: ″Wij erkennen het regt der R. C. om zich te ″organiseren; maar wij protesteren tegen den *vorm*; de ″allocutie, niets anders, heeft ons gevoel geschokt.″ VAN HALL moest komen, om de wonde te genezen, en nu de Heilige Vader weigert, ″voldoende opheldering″ te geven, acht de Heer VAN HALL het ″*raadzaam zich* ″*er van te onthouden, in eene nieuwe discussie hieromtrent* ″*te treden.*″ Hij bepaalt er zich alleen toe om op te merken, ″*que le Gouvernement pontifical n'a pas bien saisi ce qui a été dit sur ce point.*″ Daarmede kunnen nu de ″duizende beminde onderdanen″ naar huis gaan. De ″bevrediging″ loopt uit, op de verklaring, *dat het niet raadzaam is op de allocutie terug te komen*, en op de verzekering, *dat de Pauselijke Regering niet wel gevat heeft*, wat de heer VAN HALL [illegible] gelieven te zeggen.

Wij begrijpen, welk een [illegible] krachtsontwikkeling van den heer VAN HALL zal zijn op de ″welligt onwillekeurig toegebragte wonde″ in het ″geschokte nationaal gevoel″ van de duizende beminde onderdanen! Het moet aan het vaderlandsche hart goed doen *aldus* ″*de eer van zijn land te zien* GEWAARBORGD!″

De heer VAN HALL geeft zelfs, voor eens en voor altijd de grieven op, die de ″kern der Natie″ had tegen de allocutie; want: ″EN ABANDONNANT *cette partie de sa note du* 10 *Mai, le soussigné se bornera à renouveler sa protestation.*″ Onze ″bevredigings″ minister *laat dat geheele punt los* en bepaalt zich slechts tot de vernieuwing van zijn *protest.* Ook WILLEM I heeft geprotesteerd tegen de afscheiding van België; ook de Sultan van Turkije heeft geprotesteerd tegen den inval van Rusland in de Vorstendommen!

Onze Excellentie van Buitenlandsche Zaken gevoelde zoo innig het zotte figuur, dat hij maakte, door zóó te handelen na zóó veel ophef, dat hij zocht naar eene reden, om zijn gedrag te vergoêlijken. En wat zegt hij, nadat hij verklaard heeft *geen voldoende opheldering* te hebben ontvangen; ja nadat hij *op nieuw heeft geprotesteerd?* ″*qu'il s'estime heureux de reconnaître dans le style généralement conciliant de la réponse de S. E. Mgr. le Cardinal et dans plusieurs passages qui s'y font remarquer, le gage d'un désir sincère de faire cesser et de prévenir à l'avenir tout malentendu.*″ Men moet, gelijk de Heer VAN HALL onbedreven zijn in den stijl der diplomatie, om zich ″gelukkig te achten″ van *in een beleefden vorm* en *in een fijn-gedachte redenering* te vinden ″waarborgen van eene opregte begeerte, om ″elk misverstand te doen ophouden en voor de toekomst ″te voorkomen.″ En dat wordt door den heer VAN HALL erkend, *nadat* de ″voldoende opheldering″, ofschoon gevraagd, *niet* is gegeven; *nadat* elke voorgestelde verandering in de vastgestelde organisatie onmogelijk is verklaard!!

Als de kardinaal ANTONELLI, in de Kamers van het Vaticaan, deze periode zal lezen in verband met al de klaagtoonen, vroeger aangeheven, hij zal gewis voor een oogenblik den ernst van het onderwerp vergeten, om zich vrolijk te maken over de naïviteit van het hoofd der Nederlandsche diplomatie.

De eerste hoofdgrief, de allocutie, is alzoo voor goed ter zijde gezet. Wij verheugen ons daarover en hopen nimmer meer daarvan te hooren spreken; maar..... of ″de duizende beminde onderdanen″ er ook zoo over zullen denken, is te betwijfelen.

De tweede hoofdgrief wordt niet minder handig door den Heer VAN HALL weggegoocheld. Zij bestond daarin, dat het Hof van Rome, ondanks de daartoe gegeven belofte, niet vooraf inlichtingen had gegeven, nopens de voorgenomen organisatie.

Alweder eene vergelijking!

Het afgetreden Ministerie verklaarde dat *onvoegzaam*, en achtte zich *gekrenkt* door dat ″passeren″ van het Gouvernement. Onze gezant kreeg dan ook in last, om, bij zijn vertrek, dat *onvoegzame* onder het oog te brengen.

Wat doet de Heer VAN HALL? ″*Le soussigné* NE REVIENDRA PLUS *sur la promesse d'une communication préalable en temps opportun, qui aurait été faite par Mgr. l'Internonce, et sur le non-accomplissement de cette promesse.*″ De Heer VAN HALL belooft, *om er nooit weder op terug te komen!*

Die handelwijze is nog raadselachtiger, nu de Heer VAN HALL, op de verklaring van den Kardinaal ANTONELLI, dat de voorafgaande kennisgeving *wèl* heeft plaats gehad, verklaart, *dat hij zich houdt*: ″*aux informations* ″*données par les ci-devant Ministres du Roi, son* ″*Auguste Maître.*″ De Heer VAN HALL erkent hier, dat de afgetreden Ministers de *waarheid* hebben gesproken, en dus, dat de verklaring van den Kardinaal ANTONELLI *moet* berusten op eene dwaling: en evenwel, ondanks de overtuiging van zijn goed regt en van het goede regt der afgetreden Ministers, belooft de Heer VAN HALL *er niet meer op terug te komen!*

Neen, die grief is gewis de grief van *alle* partijen [illegible] wat er eigenlijk is voorgegaan; wie misleid is en wie misleid heeft. En in plaats van eenvoudig te zeggen, dat de Kardinaal ANTONELLI de stukken niet heeft overgelegd, waaruit, volgens zijn beweren, zou blijken, dat de voorafgaande kennisgeving werkelijk heeft plaats gegrepen, had de Heer VAN HALL moeten aandringen op de *mededeeling* van die stukken, opdat de Natie wete, wat er is van de beschuldiging, omtrent dit punt, met zoo veel hevigheid tegen al de afgetreden Ministers ingebragt.

Het geldt hier de eer van een Gouvernement, dat ruim drie jaren het vertrouwen genoot van den Koning der Nederlanden. Hier geldt het de eer van de Nederlandsche goede trouw.

DE AMSTERDAMSCHE COURANT.

In een artikel, getiteld ″ *Het tegenwoordig Standpunt*,″ zegt de Amsterdamsche Courant, dat ″ een uitval van de Grondwet″ haar heeft genoopt nog eens te spreken. De abonnés dier Courant mogen ons dank weten, dat wij de kunst schijnen te verstaan, om hen alle vier weken een *would-be* redenerend artikel te bezorgen. Op die wijze worden wij, Goddank, mede-redacteurs van de *Amsterdamsche Courant.*

Wij hebben nogtans het blad van VAN HALL reeds zóó ontelbare malen teregt gewezen, en het ″ tegenwoordig Standpunt″ van dat blad is zóó onbestemd, dat wij niet kunnen raden, *welke uitval* de A. C. nu eigenlijk beantwoordt. Wij verzoeken haar dringend, om dat te zeggen en wij zullen haar onmiddellijk de noodige eer bewijzen.

Voor heden vestigen wij dus de aandacht slechts op hetgeen schijnt van algemeene strekking te zijn.

Het tegenwoordig standpunt, van de *Amsterdamsche* is, gelijk gewoonlijk, het standpunt van den toren te Pisa: scheef, verdraaid, en elk oogenblik dreigende grond te raken. Wij zullen dat in onze artikelen ″ over de diplomatie van v. HALL″ nader aantoonen. Blijkbaar maakt de *Amsterdamsche* intusschen vorderingen: zij streeft met *de Nederlander* om den palm der overwinning, wie van beî, met het meeste a-plomb, feiten ″ reconstrueert,″ en hunne lezers wat op den mouw spelt.

Bijzondere waarde hecht de A. C. aan den brief van 29 Maart 1852, door den heer VAN SONSBEECK geschreven, en door den heer VAN HALL gepubliceerd. Wij willen niet geacht worden, elke uitdrukking van dezen brief te verdedigen; maar mogen wij tot u, *Amsterdamsche Ct.* een paar vragen rigten?

Waarom heeft de Heer VAN HALL slechts een ″*uittreksel*″ van dien brief aan de Staten-Generaal medegedeeld?

Wanneer de Heer v. SONSBEECK spreekt van het aannemen ″*sans delai*″, slaat dat dan niet *uitsluitend* op de *voorwaarden*, vervat in den brief van 24 Maart bevorens?

En wat zegt de Heer v. SONSBEECK in dezen brief van 24 Maart? — Dat de brief van den Internuntius was gebragt ″*sous les yeux de son Auguste Souverain*″; dat ″*Sa Majesté a accueilli avec intérêt*″ enz.; en dat: ″*et sous cette réserve*, le soussigné *est autorisé* à déclarer que rien ne s'oppose à ce que l'organisation de l'Eglise Catholique de ce Royaume ait lieu librement.″

Zoolang nu niet ″op officiële wijs″ wordt verklaard, dat de Heer v. SONSBEECK zich bediend heeft van den naam des Konings, *zonder daartoe geregtigd te zijn*, kan dan de brief van 29 Maart wel anders opgevat worden, dan dat de Heer v. SONSBEECK wenschte, dat (daargelaten of dit nuttig en noodig ware) ″*sans delai*″ de zaak werd geregeld op den voet, als bij den brief van 24 Maart, *met voorkennis des Konings*, was bepaald?

Het komt, dunkt ons, minder aan op het beruchte ″*sans delai*″, waarmeê men de menigte heeft weten op

te rukken; maar meer op de beantwoording der vraag: »Heeft de Heer v. SONSBEECK den brief van 24 Maart 1852, waarop dat *sans delai* slaat, *al of niet met voorkennis des Konings geschreven?*»

Eenig bepaald antwoord zou ons zeer verpligten; want ook wij wenschten gaarne te weten, of een Minister des Konings bepaald heeft durven spreken *van den wil* en het *verlangen* des Konings, zonder dat Z. M. er iets van zou hebben geweten.

Bij elk artikel moet de *A. C.*, welligt onwillekeurig, al is het dan ook op het slot, dwaasheid zeggen. Zoo lezen wij:

»Het aangeboden wetsontwerp is inderdaad *als niets anders te beschouwen*, dan als een voorstel aan de volksvertegenwoordiging, *met uitnoodiging* om, bij afkeuring van het voorgestelde, VAN HAAR TE VERNEMEN *wat* KAN *geschieden* TER WEGNEMING *van de bestaande bezorgdheid die duizenden aan den Koning hebben kenbaar gemaakt.*»

Alzoo:

de Kamer is ontbonden,

eene nieuwe Kamer is gekozen,

een nieuw Ministerie is benoemd,

dat *beloofd* heeft te »*bevredigen*», gezegd heeft: »*al het overige deugt niet*», verklaard heeft: »*het beginsel van hoofdstuk VI der Grondwet* UIT TE VOEREN.»

En dat Ministerie zegt:

»Ik probeer maar eens. Deugt het niet, welnu Kamer! probeer gij het dan eens; zie gij dan eens, hoe gij klaar komt met de bezorgdheid, die duizenden aan den Koning hebben kenbaar gemaakt.»

Is het Ministerie een schoolknaapje, dat probeert of het zijn versje van buiten kent?

Is de Kamer een schoolmeester, die den gelukwensch moet opstellen, waarmeê de schoolknaap zijn vader nadert, om hem wijs te maken, dat het zijn eigen werk is?

Amsterdamsche! wat laat gij ons toch in de kaarten zien van uwen onovertrefbaren meester!

EEN WENK UIT PARIJS!

[Nederlander *van heden*, 21 *Julij*.]

Wat eene verschillende uitdrukking al niet te weeg brengt!

Toen, in 1848, het *Handelsblad* het bekende artikel: »*Lessen uit Parijs*» openbaar maakte: schudde de *Bloemmarkt* [zetel van de courant] op hare grondvesten, en geheel Nederland dacht, dat de reus onzer dagbladen zou instorten onder het verpletterende gewigt der verontwaardiging van allen, die wel al hunne benoodigdheden uit Parijs ontbieden willen, tot merkelijke schade van den Nederlandschen werkman, maar volstrekt niet gediend wilden zijn met eene nuttige les tot leering en waarschuwing. Het was dan ook ontzettend driest, om te durven zeggen: »die zich aan een ander »spiegelt, spiegelt zich zacht! Zie wat te Parijs gebeurt: »en voorkom, dat de ziekte niet oversla!»

Wie kan ook »lessen uit Parijs» gebruiken? Dat is een grof stoffaadje, alleen voor den kinkel passende.

Neen, zegt de *Nederlander* heden, ik zal u wat fijner stoffe leveren: zacht van nuance en fluweelig van aanvoelen. Ik geef u »*wenken uit Parijs*»; dat mag zelfs door een anti-revolutionnair worden aangenomen.

Parijs is wel het giftig nest der revolutie, waar al de onheilen en rampen zijn uitgebroeid, die den Heer GROEN reeds zoo vele jaren doen jammeren en weêklagen; het is gewoonlijk wel goddeloos »*Parijs*» te durven noemen in éénen adem met »Nederland».... dat naar de dictie van den Heer ELOUT is »gloênde aaneengesmeed», maar dat neemt toch niet weg, dat — als het in de anti-revolutionnaire kraam te pas komt — een »*wenk uit Parijs*», door een anti-revolutionnairen commies verimpost, nog al een gepermitteerd artikel van invoer kan zijn.

»*Lessen uit Parijs!*» foei, hoe revolutionnair, hoe goddeloos, hoe de Nederlandsche eer krenkend!!

»*Een wenk uit Parijs!*» ja, dat is godzalig, dat is anti-revolutionnair, dat is zalvend, dat is hartroerend, dat heeft de bekeeringskracht van een CAPADOSE!

Men moet de kracht der Hollandsche taal maar kennen!

De anti-revolutie was — zie de *Nederlander* van 18 Julij — voor goed voornemens, de wet van »bevrediging» *niet aan te nemen.*

Zij was niet *overtuigd*, »dat zoodanige voordragt volgens *de Grondwet* geoorloofd, en voor de *ware belangen* van het Vaderland wenschelijk is».

Zij kwam haar, zoo als ze daar ligt, »onaannemelijk voor».

Twijfelachtig was het, »*of ze door wijzigingen aannemelijk kon worden gemaakt*».

»IN ELK GEVAL» zoude zij »*in de tegenwoordige omstandigheden minder dan ooit de voordragt hebben verlangd*»;.... want de spanning wordt er door »*verhoogd*»; niet alleen de R. C. worden er door »*geërgerd*» [dat kon er nog al door], maar ook de Protestanten moeten vreezen voor eene »*mystificatie*» of voor een »*valstrik*», enz., enz.

Maar *heden?*

De *Nederlander*, begeerig om tot elken prijs — zelfs tegen een on-Nederlandschen prijs — »*het Ministerie te ondersteunen*», kondigt aan: »thans ontvangen de anti-revolutionnaire leden EEN WENK UIT PARIJS!» En ten gevolge van *dien wenk* kondigt de *Nederlander* al verder aan:

»*Er is geen twijfel aan*, of onze vrienden (ofschoon zij welligt liever gezien hadden, dat het Gouvernement in de tegenwoordige omstandigheden *geene wet voorgedragen had*) *verlangen* het bewind te kunnen ondersteunen OOK DOOR HET AANNEMEN DER WET.»

Welk eene wondere kracht zit in die »*wenk uit Parijs*»!

De anti-revolutionnairen zullen nu de wet aannemen, die *onaannemelijk* is;

waarvan zij de *overtuiging* niet hebben, dat zij door de Grondwet GEOORLOOFD en voor de WARE BELANGEN van het Vaderland *wenschelijk* is;

waarvan de aanneming ook ten gevolge van wijzigingen, *twijfelachtig* is;

die de spanning »*verhoogt*»;

de R. Catholijken »uit den aard der zaak *ergert.*»

Voor de Protestanten eene »*mystificatie*» is of »*een valstrik*»!

Het *Journal des Débats* heeft gesproken, en de »wenk uit Parijs» heeft eene revolutie in de gevestigde meening der anti-revolutie te weeg gebragt.

Het blad van den heer BERTIN (welligt nu ook, gelijk de *Amsterdamsche Ct.*, het blad van heer VAN HALL) heeft een noodkreet aangeheven; heeft den heer GROEN fluweele woordjes, die de ijdelheid streelen, toegevoegd, en gezegd: »werk mede tot dezen »*nuttigen en eerlijken*» maatregel, of op nieuw snelt gij in de vreeselijke kaken van het liberalisme!»

De »wenk» is begrepen, die de heer VAN HALL over Parijs in het kamp der anti-revolutionnairen laat rukken: en het werk der bekeering is volbragt. De leden der partij hebben het wachtwoord ontvangen om den »*nuttigen en eerlijken*» maatregel »*aan te nemen;*» en dat hij *nuttig en* EERLIJK is, heeft *de Nederlander* toch zelf aangetoond? (zie hiervoren).

Waarom zou ook het *Journal des Débats* zulk een invloed niet oefenen op den heer GROEN? De heer GROEN, die zoo uitsluitend let op »degelijkheid» en op »juistheid van voorstelling.» — Het *Journal des Débats*, dat, van de voorgedragen wet sprekende, heeft verteld:

dat die wet een »GUNSTIG ONTHAAL» heeft gevonden!

dat zich »reeds VAN ALLE ZIJDEN» *geruststellende* verschijnselen voordoen voor het Ministerie!!

dat niet alleen *de protestanten*... maar ook de KATHOLIJKEN het ontwerp TOEJUICHEN!!!

dat *alleen* THORBECKE en *zijne vrienden* het ontwerp bestrijden, omdat het *te liberaal* IS, omdat het TE GUNSTIG IS voor de onafhankelijkheid der gezindheden!!!!

Het is natuurlijk, dat de opinie, de »wenk» van *zulk* een dagblad, al komt het uit Parijs, een bijbeltekst moet zijn voor de anti-revolutie!

Maar *de Nederlander* reserveert zich toch *iets.*

De wet *zal* aangenomen worden; maar.... weg met art. 1; weg met art. 6.

Met art. 1 en *met* art. 6 is de wet voor de *Protestanten* een »VALSTRIK.»

Maar helpt gij, o heer GROEN! niet door de aanneming der wet, *zonder* art. 1, en *zonder* art. 6, ter bevrediging der geschokte Protestanten eene wet tot stand brengen, die gij den 18den Julij, *onder dezelfde voorwaarden*, eene »MYSTIFICATIE» hebt genoemd?

Het doet ons leed, dat *de Tijd* ons gevoelen niet deelt ten aanzien van den weg, dien wij wenschten te zien gevolgd bij het bespreken van de, onlangs medegedeelde diplomatieke stukken.

Wij eerbiedigen het gevoelen van *de Tijd*, dat eene beoordeeling ook van het tweede gedeelte der nota van 27 Junij j. l. nuttig is en noodig.

De achting, die wij het dagblad toedragen, hetwelk ons heden over deze onze meening interpelleert, maakt het ons tot pligt, die nader toe te lichten, en dit te meer, daar zij schijnt eene opvatting te gedoogen, welke inderdaad noch met onze bedoeling, noch met onze antecedenten zou strooken.

Wij achten de beoordeeling van het tweede gedeelte der nota van 27 Junij jl. noch *nuttig*, noch *noodig*. Het is niet nuttig; want waartoe zou het dienen? Om te herhalen, wat ieder reeds weet: dat het Ministerie zich vast houdt aan een strooHalm; en dat al wat gezag heeft: openbare meening, schrifturen, acten, verklaringen, wetten, zich tegen het Ministerie verzet? — Het is niet *noodig:* want zal het hof van Rome niet weten, wat sinds drie maanden dagelijks in Nederland luide wordt verkondigd, als zoo vele *protesten* tegen hetgeen de Regering durft ondernemen?

Als wij dus wenschen, dat de dagbladpers zweeg van hetgeen nu nog uitmaken punten van onderhandeling tusschen onze Regering en het hof van Rome: het was *om het Ministerie te doen gevoelen, dat het onstaatkundig heeft gehandeld.*

Wij weten zeer wel, dat het hier niet geldt »belangen van den Nederlandschen staat tegenover de belangen van den Pausselijken stoel.» Wij weten zeer wel, dat het alleen geldt de vraag, of het gelukken zal, op de Grondwet geweld te plegen en aan Nederlanders te ontnemen, waarop zij het volste regt hebben.

Maar wij stelden ons een oogenblik op het terrein van het Ministerie. Voor dat Ministerie, welks aanwezen alléén geregtvaardigd wordt door de poging, om de Grondwet uit te voeren in de »tegenovergestelde rigting» *moeten* die onderhandelingen ondersteld worden te zijn »*de hoogste belangen van het Vaderland.*» Welnu, juist daarom wenschen wij, dat men zwijge over hetgeen dat Ministerie, geroepen om *die hoogste belangen* te behartigen, zoo ligtvaardig prijs geeft, alvorens de beslissing is gevallen. Wij wenschen dat men zwijge over al die onhoudbare *stellingen*, en over al die ongrondwettige *voorwaarden*, overtuigd, dat het hof van Rome, in zijn antwoord, zal bewijzen *beter* onze instellingen te kennen, dan de heer VAN HALL. Wij wenschen te zwijgen over die punten, opdat niet later worde gezegd: »Ja men heeft het hof van Rome de wapenen in de hand gegeven!» Uit de overgelegde stukken blijkt reeds duidelijk, dat de diplomaat te Rome opgewassen is tegen den diplomaat te 's Gravenhage. De drukpers blijve toeschouwster; de overwinning is niet twijfelachtig; want het *goede regt* heeft zelfs een bekwamen diplomaat niet noodig.

Dat is onze bedoeling. Wij stellen er prijs op, dat zij gekend worde; want wij verlaten geen oogenblik den weg, onder zoo veler bijval ingeslagen.

Gaarne nemen wij uit de *Arnhemsche Courant* het volgende stuk over:

DE PLIGT DER LIBERALE PROTESTANTEN.

De hoop van het ministerie is teleurgesteld; — de partij GROEN zal, in vereeniging met de liberaal-Protestantsche en de Roomsch-katholijke leden der Tweede Kamer, *tegen* het bekende wets-ontwerp stemmen.

Daarbij wordt de Tweede Kamer, van de zijde onzer Roomsch-katholijke landgenooten, als 't ware bestormd met adressen, die de verwerping van het wets-ontwerp met nadruk vragen.

Wat doet nu het ministerie?

Het heeft — *wij weten dat met volkomen zekerheid* — vóór zeer weinige dagen aan goede vrienden en bekenden niet-onduidelijk te kennen gegeven, dat het een petitionnement ten voordeele van het ontwerp met verlangen te gemoet zag, *hetwelk dan liefst van Utrecht moest uitgaan.*

Dat er te Utrecht pogingen tot zoo iets beproefd worden, weten wij evenzeens met volkomen zekerheid.

De taktiek is behendig.

Men zoekt zóó de katholijken te isoleren. Men zoekt den indruk van hun, meerendeels waardig, petitionnement te verzwakken, door eene Protestantsche beweging daartegenover op te wekken. Gelukt de poging, dan staan natuurlijk de Roomsch-katholijken alleen. Terwijl dan *alleen van de zijde der Roomsch-katholijken* verzoekschriften tot verwerping van het wets-ontwerp zijn ingekomen, zal het ministerie met een schijn van regt er op wijzen, hoe het ontwerp alleen van *die* zijde tegenkanting ontmoet, omdat men alleen *dáár* een billijk staatstoezigt — gelijk het in het ontwerp voorgesteld en, blijkens het petitionnement, door alle protestantsche kerkgenootschappen als zoodanig erkend wordt — niet dulden wil. En in *dat* geval, hoe grooter het aantal adressen van Roomsch-katholijken dan is, des te meer zal het ministerie daarin een schijngrond vinden om de gebiedende noodzakelijkheid der wet te betoogen.

Maar 't staat in *onze* magt, die behendige taktiek van het ministerie te verijdelen.

En waardoor?

Door een zuiver-Protestantsch petitionnement tegen het ontwerp. De liberale Protestanten zijn, wanneer zij zich aan elkander sluiten, nog velen in den lande. *Hun* pligt is het thans, te spreken. Van alle kanten moeten zij zich met krachtige, maar bezadigde adressen aan de Tweede Kamer wenden om de verwerping te vragen van een wets-ontwerp, dat *ongrondwettig is, willekeur tot wet maakt, — en kwam het ooit in toepassing — niet anders dan spanning en onrust kan veroorzaken.* Dat petitionnement zal aan de beweging tegen het wetsontwerp, die nu den schijn heeft uitsluitend van de zijde *der Roomschen* te komen, en daardoor wel eens een wapen kon worden in de hand van het ministerie, een geheel ander, een meer nationaal karakter geven. Meteen zal het op eene schitterende wijze de velen logenstraffen, die beweren, dat de zaak der godsdienst den liberalen Protestanten volmaakt onverschillig is.

Dat men zich haasten moet, behoeven wij naauwelijks te zeggen. *Onverwijld* moet men de handen aan het werk slaan. Het is daarom dat wij de liberale dag-

bladen verzoeken, deze onze opwekking over te nemen en, ieder in hun kring, met hunnen invloed te ondersteunen. Wij kunnen door spoedig handelen, wanneer wij het doen met kalmte, nog veel kwaad helpen verhoeden. Het is nu het tijdstip, dat wij op onze *daden* niet mogen laten wachten.

's Hage, 17 Julij 1853.

Buitenland.

FRANKRIJK.

De toebereidselen voor de feesten te Parijs, op 15 Augustus, worden met kracht voortgezet.

— Koningin Christina van Spanje is te Parijs aangekomen en heeft den 19 gehoor aan de vreemde gezanten gegeven.

— De gezondheid van den beroemden Fr. Arago heeft in de jongste maanden zeer geleden. Hij is dezer dagen zoo ernstig ziek geweest, dat men voor zijn leven vreesde. Hij is nogthans merkelijk hersteld.

DENEMARKEN.

Den 13 Julij heeft ons bestuur in den Rijksdag twee belangrijke nederlagen geleden. De volksraad heeft besloten tot de derde lezing over te gaan van de wet wegens den afkoop van de feodale inkomsten, en de landsraad van de nieuwe gemeentewet; zoodat het ministerie, dat beide wetten bestrijdt, niets overblijft dan het koninklijk veto daaromtrent in te roepen.

— De cholera neemt in Kopenhagen zeer toe. Van Vrijdag tot Zaturdag middag zijn ongeveer 350 personen door de ziekte aangetast, waarvan meer dan de helft zijn overleden, onder welke laatste twee bejaarde en kundige geneesheeren.

NAPELS.

Bij een koninklijk besluit van 12 Julij wordt de uitvoer van granen uit dit koningrijk verboden. Men kan zich de reden daarvan niet verklaren, daar de oogst allezins gunstig was.

TURKIJE.

Bij gebreke van stellige berigten over de Russisch-Turksche zaak, heeft men velerlei geruchten, welke het eerst door den *Times* zijn verspreid, doch waarvan de juistheid nog zeer betwijfeld wordt. Er zou in den nacht van den 1 op 2 Julij eene zamenzwering tegen het leven des Sultans zijn ontdekt, ten gevolge waarvan een vijftiental *imans* of *softa's* (muzelmansche geleerden) de straf met de koord zouden hebben ondergaan. Met die zamenzwering werd zonderling genoeg het aftreden en wederoptreden van Redchid-Pacha op denzelfden dag in verband gebragt. Wat de zamenzwering betreft, die schijnt daarom minder geloofbaar, omdat men alreeds tijdingen uit Konstantinopel van eene week later heeft, die er volstrekt geen gewag van maken, ofschoon de *Times* zelf beweert dat zij veel geruchts heeft gemaakt.

Wat Redschids af- en weder optreden als minister betreft, dit schijnt meer gegrond, en is reeds min of meer bekend (zie ons vorig N°). Die ministeriële wisseling van een oogenblik, was te wijten aan de onzekerheid welken weg er na den intogt der Russen moest worden ingeslagen; en stond Redschid-Pacha met den groot-vizier de vredespartij voor, die een paar dagen werd tot zwijgen gebragt door het feit der bezetting. Maar welhaast hernam zij hare kracht, door de bemiddeling van de Westersche mogendheden, en toen trad Redschid-Pacha ook weder in het bewind, dat hij even verlaten had. Daarentegen zou Mehemed-Ali-Pacha, zwager des Sultans, die de oorlogspartij voorstond, zijn ontslag als minister nemen.

De Parijsche beurs was den 19 weder minder vast, en er heerschte andermaal eene neiging tot achteruitgang.

De *Times* zegt in zijn jongste no: ofschoon het geschil eene hoogte heeft bereikt, waarop het voor de zaak van den vrede te wenschen is, dat het moge eindigen, zoo zijn de jongste berigten, welke wij uit St. Petersburg hebben ontvangen, van den 9 dezer, meer geschikt dan iets, wat wij tot dus verre nog vernomen hebben, om de hoop te doen koesteren, dat dit geschil eer door de diplomatie, dan door het zwaard zal geregeld worden. Op gemelden dag had men althans te Petersburg een der voorstellen ontvangen, door de westersche mogendheden ter schikking voorgedragen, en waarschijnlijk is het op eene wijze ontvangen, die wel van de zucht, om in onderhandelingen te treden, getuigt. Men twijfelt er niet aan, of de graaf van Nesselrode zou al zijnen invloed aanwenden, hoe veel of gering die thans ook zij, om eene schikking te bevorderen, en, ofschoon men onmogelijk voorzien kan, wat de wezenlijke bedoelingen van zijnen koninklijken meester zijn, zoo kan men toch uit eenige kleinere omstandigheden opmaken, dat hij verlangt, zich uit eene stelling te brengen, die zijne vorige staatkunde geheel vernietigt en voor zijn publiek karakter zoo betreurenswaardig is. Er is door een Fransch schrijver in een zeer vredelievend vertoog (in den *Pays*, gedeeltelijk aan den keizer zelf toegeschreven), gezegd, „dat al wat nog in dit geschil overblijft, bestaat in den vorm van eene nota;" doch de vorm van eene nota is met der daad zoo veel als het wezen, daar het er op aan komt te bepalen, welk gebruik men later van zulk eene verklaring maken zal, en wijbehoeven eene herroeping, in het wezen der zaak, van de Russische vorderingen. Indien de beweringen van Rusland, waarvan wij zeo even gewaagden, opregt zijn, dan twijfelen wij er naauwelijks meer aan, of de zaak zal vriendschappelijk geschikt worden; maar, na de bewijzen, welke wij van de staatkunde van Rusland in deze zaak gehad hebben, moet men wel in het oog houden, dat zijn doel, om de voorslagen tot onderhandeling gunstig aan te nemen, wel alleen geschikt kunnen zijn, om te winnen, en eene onzekerheid te laten voortduren, welke allerverderfelijkst voor Turkije is; het kan dus doende er wel op uit zijn om later eene gunstiger gelegenheid tot bereiking zijner oogmerken af te wachten. Indien Rusland ernstig verlangt het nadeel goed te maken dat het reeds aan verscheiden belangen, van handels- en staatkundigen aard toegebragt heeft, dan behoort het onverwijld een einde aan dit geschil te maken."

De *Times* vreest ook, dat, indien dit het geval niet is, Turkije gevaar loopt voor innerlijke schokken, en men de opkomst van de oude Mahomedaansche partij weder te vreezen heeft, die alles zou bederven, wat in het belang van Europa's rust en vrede met zooveel inspanning geschiedt.

— Het dagblad van Keulen gaat voort in zijne strenge gisping van hetgeen het de zwakke staatkunde van het Westen heet. Het meent, dat op de bezetting van de Vorstendommen alleen, het doorzeilen van de Dardanellen en andere diergelijke maatregelen gevoegd had. Hoe men het neme, heeft Rusland nu toch gewonnen, daar het zijne krijgsmagt in de Vorstendommen post heeft doen vatten, zonder een krachtig verzet van de andere zijde. Het blad wil niet uit het oog verloren hebben, dat Rusland in zijne vorderingen uitgaat van het tractaat van Kainardji (21 Julij 1774) volgens welks 7de artikel aan de Caniten kerken door de Porte „eene krachtige bescherming" wordt verleend. Die bescherming wil de Czaar van Rusland aan zich zien opgedragen, en daardoor een godsdienstig en tegelijk staatkundig overwigt in Turkije erlangen. Frankrijk en Engeland willen juist dat niet, als strijdig met de onafhankelijkheid van Turkije. Engeland stelt echter een oud geliefkoosd denkbeeld van Lord Strafford op den voorgrond: de bescherming van *alle* christelijke mogendheden en op den weg der hervormingen, zoo als in den Hatti-sheriff van Ghulhane ingeslagen is. Aan *al* de mogendheden zou dan gewaarborgd worden, wat Rusland *alleen* vorderde. — Frankrijk schijnt minder daaraan te hechten, dan wel, dat de Sultan zijn onverdeeld wereldlijk gezag ongeschonden behoude. Als Rusland aan de overige mogendheden zeer plegtig waarborgde, dat het daarop geen inbreuk zou maken, zou men uit Frankrijk welligt eerder over de godsdienstige aanspraken van Rusland henen stappen. En welligt is dat de zin van het woord in den *Pays*, dat het alleen nog op den vorm van eene nota aankomt. — Het Keulsche dagblad eindigt met te verklaren, dat, ook al wordt de zaak nu vredelievend beëindigd, de oplossing eenmaal niet anders dan door oorlog kan geschieden.

BRITSCH-INDIE.

Men heeft thans de dagbladen van Indie ontvangen, waarvan de hoofdinhoud door de telegraphische berigten reeds bekend is. Men zou er alleen nog uit kunnen opmaken, dat de togt tegen de Birmannen wel uitgesteld zou kunnen worden. De generaal Codwin heeft wel verlof gevraagd, om aanvallenderwijs te werk te gaan, maar men zegt dat de gouverneur generaal, Lord Dalhousie, daartoe nog niet heeft kunnen besluiten, en alleen last heeft gegeven post te vatten in die streken, welke men werkelijk ingenomen heeft.

CHINA.

Men heeft tijdingen uit China van den 14 Mei. Zij bevestigen de bezetting van Nanking en van Chin-Kiang-Toe door de opstandelingen, doch verder niets naders over den stand der oorlogvoerende partijen.

In eene beschouwing der jongste berigten uit *China* zegt de Londensche Times. „Het is niet onwaarschijnlijk dat de thans in China plaats grijpende omwenteling bestemd is, om eene zeer gewigtige rol te vervullen in de buitengewone gebeurtenissen en ontdekkingen, wier zamenloop sedert eenige jaren strekt, om de uiteinden der Oostersche en der Westersche wereld te vereenigen en den band te voltooijen, dien de beschaving en het vrije handelsverkeer te eeniger tijd om de gansche wereld zullen leggen. Het zou hoogst onstaatkundig zijn, zoo Engeland of eenige andere Christelijke mogendheid zich in de binnenlandsche aangelegenheden van China wilde mengen; doch het minst van alles moeten wij de hand leenen tot stuiting eener revolutie, die voor de groote zaak der beschaving en voor de verbetering onzer betrekkingen met dat zonderlinge volk, veel goeds belooft."

— Het officiëel blad der Fransche regering, de *Moniteur* van den 18 dezer, behelst een historisch artikel over de betrekking tusschen China en Rusland hetwelk aldus eindigt.

„Het schijnt der Russische regering in 1852 gelukt te zijn den Keizer van China te bewegen tot het openstellen eener nieuwe markt voor den handel te lande tusschen de beide Rijken. Terwijl Kiachta de oostelijke markplaats blijft, zou een punt aan de Irtytsch, waar deze rivier in het Chinesche grondgebied komt, aangewezen zijn als westelijke markt. Dit zou voor Rusland uit het oogpunt des handels niet alleen, maar ook der politiek eene gewigtige aanwinst zijn.

„Naar gezegd wordt, zou de Chinesche regering tot nog toe aan Rusland de vrije scheepvaart op de rivier Amur, waarop sinds lang door Russische agenten aangedrongen is, geweigerd hebben.

„Deze feiten bewijzen op nieuw, hoe volhardend Rusland allerwege streeft naar de verwezentlijking der plannen van Peter den Groote, den stichter des rijks.

„Hierbij herinnere men zich, hoe vele pogingen Rusland heeft aangewend om betrekkingen met Japan te openen; dat het bezit heeft genomen van het geheele noordelijke gedeelte der Hurilische eilanden, en dat het thans, onder den schijn van een wetenschappelijken onderzoekingstogt, eene expeditie uitzendt, om in de Japansche wateren het eskader der Vereenigde Staten in het oog te houden."

Binnenland.

's Gravenhage, 21 Julij.

Z. M. heeft eervol ontslag verleend aan den heer jhr. mr. O Repelaer van Molenaarsgraaf, op zijn verzoek, uit de betrekking van dijkgraaf van den Alblasserwaard, provincie Zuidholland, onder dankbetuiging voor de vele en gewigtige diensten door hem gedurende eene reeks van jaren in deze betrekking bewezen; aan den heer T. Kz. Koeman, op zijn verzoek, uit de betrekking van heemraad van Dregterland wegens de Westerkogge, provincie Noord-holland; en aan den heer B. Bakker, op zijn verzoek, uit de betrekking van volmagt of dijkregter in het dijkregt van Wierum en de Hooge- en Lage-paddepoel, provincie Groningen. Voorts heeft Z. M. benoemd tot heemraad 's Lands van Megen, provincie Noordbrabant, den heer J. van Bergen; tot 1sten gezworen van den Zuidpolder van Ossendrecht, provincie Noordbrabant, den heer M. Melsen; tot heemraad van de polders Ouden Koorndijk, Oude Nieuwland, Oost- en Molenpolder, onder de gemeente Goudswaard, provincie Zuidholland, den heer P. de Heer; tot heemraad van den Zuidplaspolder in Schieland, provincie Zuidholland, den heer K. van Houweninge van Sprang: tot heemraden van de generale dijkagie van den Lande van Voorne, provincie Zuidholland, de heeren J. Trouw, mr. H. T. Hoijer, G. Spoon, C. Vijfvinkel, J. W. Hein en mr. A. M. de Rouville; tot heemraad van den Numanspolder, provincie Zuidholland, den heer A. Blaak; tot heemraad van Dregterland, wegens de Westerkogge, provincie Noordholland, den heer P. Spaans Jz.; tot dijkgraaf van den Tienhonderd- en Zwarte polders, provincie Zeeland, den heer J. de Bruijne; tot beheerder bij den Loozepolder, provincie Zeeland, den heer P. W. Steenkamp; tot gezworen bij den polder Baarland, provincie Zeeland, den heer P. Mol; tot dijkgraaf in het 4de dijksdistrict van Overijssel, den heer P. H. Gallé; in het bestuur van Wonseradeels Zuiderzee-dijken, provincie Vriesland: tot rekenmeester den heer S. Lijcklama à Nijeholt; tot gecommitteerden binnendijks, de heeren P. P. Hilarides en J. S. Buwalda, en tot gecommitteerden buitendijks, de heeren C. Oneides en P. R. Bijlsma; tot president van de directie van het Tienkarspelen zijlvest, provincie Groningen, den heer S. G. Eckringa, en tot mede-volmagt in het bestuur van den Noordpolder, provincie Groningen: den heer H. K. Welt.

—

Z. M. heeft het vervaardigen van een nieuw ontwerp tot droogmaking der Legmeerplassen opgedragen aan eene commissie, waartoe zijn benoemd: de staatsraad, commissaris des Konings in de provincie Noordholland, tot lid en voorzitter; en tot leden, de heeren: J. H. Cordes, lid van Gedeputeerde Staten van Noordholland; B. J. F. Marcus, burgemeester van de gemeente Nieuwer-Amstel, voorzitter der commissie tot opsporing en onderzoek van de middelen tot droogmaking der Legmeerplassen; J. P. Mahlstede; E. de Kruijff, hoofdingenieur van den waterstaat; D. J. Storm Buijsing, hoofdingenieur van den waterstaat, en J. A. Beijerinck, ingenieur van den waterstaat; met bepaling dat de instructie, welke deze commissie in de volvoering harer taak tot leiddraad zal strekken, door den Minister van Binnenlandsche Zaken zal worden vastgesteld.

—

Z. M. heeft aan mr. H. van der Kooi, op verzoek, verleend eervol ontslag uit zijne betrekking van griffier bij de arrondissements-regtbank te Leeuwarden.

—

Z. M. heeft benoemd tot directeuren van de postkantoren te Rozendaal, den heer W. Jata, thans directeur van het postkantoor te Monnikkendam; te Monnikendam, den heer P. G. Pijpers, wonende te 's Gravenhage; bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt: tot officier van gezondheid der 3 klasse, de kweekelingen bij 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen: G. J. van Wieringhen Borski; M. [illegible] A. H. Cornelissen en P. S. A. van Dura; bij het personeel van de militaire geneeskundige dienst in Oost-Indie: tot officier van gezondheid van de 3de klasse, de kweekelingen voor de dienst in Oost-Indie bij 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen: C. P. J. van Vugt; M. H. de Vogel; J. R. Hessig; F. A. Wethmar; J. L. de Jeeger; W. A. P. F. L. Zijnen Wartel; S. H. A. Begemann; T. H. Eisinger en B. Schreuders.

In de zitting der Provinciale Staten van Zuidholland van heden, is o. a. in beraadslaging gebragt de prov. begrooting, voor zooveel het Rijksbestuur is. Daarbij zijn alleen ter sprake gebragt de beide punten: 1° nopens de jaarwedde van den griffier en 2° betrekkelijk het aanwijzen van een post voor reis- en verblijfkosten van bijzondere commissien uit de Staten. Na eenige beraadslaging is besloten, andermaal voor jaarwedde van den griffier uit te trekken eene som van *f* 3500 en voorts niet op te nemen een post voor reis- en verblijfkosten van commissien (dit laatste is besloten met 50 tegen 7 stemmen). Deze begrooting is overigens, met eene kleine wijziging, in al hare deelen aangenomen.

Gisteren heeft, aldus meldt men ons, te Leiden plaats gehad de 23ste algemeene vergadering van het genootschap van leeraren aan de Nederlandsche gymnasiën.

Onder de punten van beschrijving behoorde een voorstel van de heeren Suringar, Kiehl en Groen, strekkende om een adres in te dienen aan den Minister van Binnenlandsche Zaken, over het herstel van het Staats-examen.

Na eene vrij warme en zeer langdurige discussie is dat voorstel *verworpen;* maar daarentegen met eene groote meerderheid besloten, om een adres in te dienen aan den Minister van Binnenlandsche Zaken en aan de Tweede Kamer, houdende aandrang tot eene spoedige indiening van de wet op het hooger onderwijs, en het verzoek, om, indien zoodanige wet niet spoedig mogt kunnen worden aangeboden, maatregelen te nemen, opdat jongelingen, geheel ongeschikt voor het ontvangen van hooger onderwijs, niet ter hoogeschool worden toegelaten.

De Minister van binnenlandsche Zaken heeft goedgekeurd, dat de vergadering van de provinciale commissie van onderwijs in Drenthe, in plaats van op 8 Augustus, zoo als vroeger, thans op 1 Augustus e. k. zal gehouden worden.

Naar het zich laat aanzien zullen de wedloopen, welke op Zaterdag den 23 Julij van wege de maatschappij ter bevordering van de verbetering van het paardenras, op de renbaan bij 's Gravenhage moeten plaats hebben, zeer luisterrijk zijn. De aanvang is bepaald op des middags ten twaalf ure. Voor het publiek zullen overdekte en niet overdekte tribunes worden opgeslagen, en het feest zal door de muziek van het regement Grenadiers en Jagers worden veraangenaamd. Bij gelegenheid der te houden wedrennen zal er des middags zoowel op het stedelijk Badhuis als bij den heer Maas *table d'hôte* gehouden worden. Des avonds ten 7 ure zal het muzijkkorps van het regement Grenadiers en jagers aanvangen op het terras voor eerstgemeld groot bad-etablissement onderscheidene muzijkstukken uit te voeren, waarmede den geheelen avond bij afwisseling zal worden voortgegaan. Het terras zal smaakvol worden verlicht.

Wij deelen nog de volgende nadere bijzonderheden mede nopens den wedstrijd der Koninklijke Nederlandsche Yacht-club, die gisteren te Rotterdam plaats had.

Na afloop van den wedstrijd werden de prijzen door Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden, op de eerste Bovenzaal, in persoon uitgedeeld. De winners werden met fanfares begroet.

Na de prijsuitdeeling bezocht de prins, vergezeld door zijne gemalin, benevens den heer P. H. Tromp en eenige leden der K. N. Yacht-club het nieuw gebouwde barkschip Bezoekie van de heeren A. van Hoboken en Zn., die HH. KK. HH. aan boord ontvingen. De prins werd naar het vaartuig terug gebragt in eene giek, geroeid door de heeren liefhebbers, die de door den prins uitgeloofden prijs hadden gewonnen. De Bezoekie salueerde HH. KK. HH. bij hunne aankomst en hun vertrek met saluutschoten.

Daarna ving ten 6 ure het dîner in de prachtig versierde eetzaal aan, dat tot ruim 9 ure des avonds duurde. Het dîner werd door Z. K. H. den prins den burgemeester van Rotterdam en vele aanzienlijke personen bijgewoond. Het muziekkorps der schutterij deed intusschen uit het sierlijk *a giorno* verlichte orchest voor het Yacht-club-huis eenige voortreffelijke muziekstukken hooren.

Ten 10 ure werd het fraaije vuurwerk afgestoken, waarna de Bezoekie met Bengaalsch vuurwerk werd verlicht. Des avonds waren enkele gebouwen verlicht, waaronder het collegie *Zeemanshoop* uitmuntte.

Het feest was een waar volksfeest, te meer daar het door heerlijk weder werd begunstigd en de orde voorbeeldeloos was.

Wij hebben overigens den uitslag van den wedstrijd reeds gisteren medegedeeld.

Men schrijft uit Groningen, dat die stad thans hoop heeft, eene zoo zeer gewenschte gazverlichting te verkrijgen. In den stedelijken Raad is toch besloten, de prijs van het gaz voor de op te rigten fabriek op 20 cts. de kub. ned. el te bepalen en tevens, om eene oproeping voor de leverantie in de dagbladen te doen. Eene afzonderlijke instructie zal de voorwaarden vaststellen, waaronder het gaz aan particulieren zal worden geleverd.

Te Franeker wordt men thans zeer verontrust door eene vrij talrijke menigte eener wilde diersoort, die men nog niet met zekerheid kent. Sommigen noemen ze fretten, maar het is waarschijnlijker, dat het otters zijn. Zij houden zich daags schuil, maar komen 's avonds en 's nachts in winkels en huizen, en doen zich aan boter enz. te goed. Men schijnt niet gelukkig in de jagt op deze dieren te slagen.

Op den 19den vertrok van den Helder Z. M. stoomschip *Cycloop*, kommandant H. Camp, bestemd om te Hellevoetsluis eenige manschappen af te halen voor de te Helder liggende oorlogsfregatten, die, naar men zegt, op 1 Aug. zouden uitzeilen.

De *Tijd* geeft heden het vervolg van de lijst der adressen, met het daarachter gestelde getal teekenaars, die aan de Tweede Kamer tegen de wet regelende het toezigt der onderscheidene kerkgenootschappen zijn verzonden:

Beemster 69; Rijswijk 85; Wassenaar 74; Castricum 26; Oud Beijerland 40; Bergen 97; Schoorl 21; Balk 7; Philippine 40; Clara polder 10; Beest 40; Goudkade 54; Ooltgensplaat 81; Egmond binnen 100; Berlicum 300; Druthen 90; Dunger 205; Gemonde 100; Heeswijk 132; Liempde 150; St. Michiels Gestel 400; Rosmalen 183; Schijndel 308; Vught 167; Waalwijk 750; Terheijde 241; Vilsteren 67; Purmerend 30; Delft 482; Groningen 180; en Uithuizen 20.

UITSLAG DER VERKIEZING VAN LEDEN DER GEMEENTERADEN.

's Gravenhage. Herkozen de elf aftredende leden, zijnde de heeren: Jhr. mr. L. de Witte van Citters; mr. A Q. Kraaijenhoff van de Leur; P. J. van der Burgh; J. B. Weenink; J. Bervoets; J. A. de Sonnaville; mr. G. van der Jagt Wzn. Jhr. mr. W. M. de Brauw en mr. G. N. de Kempenaer.

Amsterdam. In de plaats van den heer van Reenen, mr. H. Provo Kluit. Herstemming tusschen de heeren Ch. le Chevalier en W. F. Heshuijsen, voor de bestaande vacature.

Rotterdam. Gekozen de heeren: J. F. Hoffman; H. van Rijckevorsel; J. W. L. van Oordt; Jacob Mees; mr. R. A. Mees; W. Smalt; D. P. van Wageninge; en J. F. Schúúren. Herstemming tusschen de heeren: Jhr. mr. F. W. A. Beelaerts van Blokland; G. H. Betz; mr. P. E. [illegible]; F. J. Plate; mr. W. S. van [illegible] W. S. van den Bergh van Heinenoord; Dr. C. H. van der Looij en mr. G. J. de Haas.

Dordrecht. Herkozen de heeren: H. Schuijten; P. Blussé van Zuidland; A. Vos; J. A. den Bandt van Hekelingen en L. N. Roodenburg. Herstemming tusschen de heeren: J. van Wageningen Dzn. en mr. G. A. de Raadt.

Delft. Gekozen mr. J. van Kuijk; mr. C. E. Overgaauw Pennis; mr. J. E. van der Mandele; Gerrit Overvoorde; J. Vernée [oud-leden] en A. van der Leeuw.

Schiedam. Gekozen de heeren: C. A. van Bolles; mr. K. A. Poortman en dr. A. Maas. Herstemming tusschen de heeren: A. F. Piqeaud; mr. A. J. Beubers; J. A. J. Nolet en K. W. Roelants.

Gouda. Gekozen de heer W. J. Fortuijn Droogleever. Herstemming tusschen de heeren: A. H. J. Ravesteijn Medenblik; J. G. Rooseboom; J. Reuttinger; K. A. Kemper; J. van Kesteren, H. van Bovene; D. van Wijk; J. H. Thijs; M. A. P. Koemans en A. Luijten.

Haarlem. Gekozen de heeren: C. D. Huet; P. H. Schultz; N. J. A. Trevaglino; Jhr. M. Salvador: C. J. de Bruin Kops; mr. A. A. Delcourt v. Krimpen en van P. Fiers Smeding.

Alblasserdam. Herkozen de heeren: C. A. Rijkée en G. Eikelboom.

Kralingen. Herkozen de aftredende leden.

Abcoude, Baanbrugge. Herkozen de heeren: J. M. Zembach en Jan van Doorn.

Leyden. Herkozen de Heeren Mr. A. O. E. Grave van Limburg Stirum, Mr. P. G. van Oosteren, Prof. A. H. van der Boon Mesch, Dr. C. W. H. van Kaathoven, J. B. de Moen, Mr. M. H. A. Lisman en Mr. N. Sikkel Groos. Herstemming voor nog één lid.

Alkmaar: Herkozen de heeren Jhr. D. C. Dieu Fontein Verschuur van Heilo, J. Teengs Telting, H. Coster Hz., Dr. L. de Sonnaville, herstemming voor nog één lid.

Hoorn: herkozen de Heeren: Pabst Rutgers, Tjepke Kroon, N. Carbasius en Mr. C. A. Daker.

Kampen: Herkozen de Heeren: Mr. J. G. van Ingen, W. F. van Spengler, W. J. Swart en C. J. de Vriese. Herstemming voor nog een lid, alsmede ter vervulling van de buitengewone vacature.

Breda: Herkozen de Heeren Mr. J. F. C. J. de Roy, Mr. L. D. Storm, E. J. A. Kerstens en J. C. van Mierlo HEz.

Muiden. Herkozen de heeren J. A. van der Spar en J. Steenman.

Hilversum. Herkozen de heeren: A. Perk, N. J. Reyn, P. Doets en C. van Dompselaar.

's Graveland. Herkozen de heeren: J. van Stijgeren en H. J. Veugelink.

Advertentiën.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 21 Julij 1853.

	Pct.			Pct.	
Nederland.			**Rusland.**		
Ned. W. Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$63\frac{13}{16}\ \frac{15}{16}\ \frac{7}{8}$			
Dito Certificat..	3	$76\frac{15}{16}$ 77	*Hope* 1798/1816	5	$108\frac{7}{8}$ 9
Dito dito	4	[illegible]	Dito 1828/1829	5	108
O. I. Leening.	4		Cert. 1831/1833	5	
Amort. Syndic.	$3\frac{1}{2}$	$94\frac{1}{2}$	Dito Dito	$4\frac{1}{2}$	
Hand.-Maats.	$4\frac{1}{2}$		Dito *Hope* . . .	4	
Belgie.			Dito *Stieglitz.* . .	4	$91\frac{7}{8}\ 2\frac{1}{8}$
Certificaten. . .	$2\frac{1}{2}$		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rothschild.*	$2\frac{1}{2}$	53	Inschr. Assig. .	6	75
Frankrijk.			Certific. dito.. .	6	
Obligatien. . .	3		**Polen.**		
Spanje.					
Nieuwe	1	$23\frac{1}{16}\ \frac{1}{8}$	Obligatiën . . .	4	$85\frac{3}{8}$
Dito Buitenl. .	3		**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. °/m.	3	$42\frac{15}{16}$ 3			
Bew. Sp. Com.		$\frac{1}{16}$	Metalliek . . .	5	$82\frac{3}{8}\ \frac{1}{2}$
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	$94\frac{1}{8}$
Portugal.			Dito letter B . .	5	$94\frac{3}{8}$
Londen	5	$41\frac{1}{8}$	Dito 1847 . . .	$2\frac{1}{2}$	$42\frac{7}{16}$
Dito dito . . .	4	$38\frac{1}{4}\ \frac{7}{16}\ \frac{1}{4}$	Dito 1851/1852	$2\frac{1}{2}$	$42\frac{3}{8}\ \frac{7}{16}$

Philad., Bank-actien, $4\frac{9}{16}$; Mexic., te Londen, 3 pct. $26\frac{1}{2}$; dito Onb. $26\frac{3}{8}$; Venez. $3\frac{1}{2}$ pct. 38; dito Uitg. 1 pct. $15\frac{1}{2}$; Nieuwe 3 pct. Port. $38\frac{7}{16}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{7}{16}$; Uitg. Port. 16.

Tot bijna onveranderde prijzen leverde de handel zoo in Binnenl. als Buitenl. effecten, over het geheel, niets bijzonders op. Portugesche zijn echter ruim ¼ teruggegaan door winstneming.

FRANKFORT, Woensdag, 20 Julij. 5 pct. Metaliek $86\frac{1}{4}$; W. Bank-aktien 1596; W. Loten fl. 250, 123; 1 pct. Spanje 23; 3 pct. dito 43; wissel op Ween. $109\frac{1}{4}$.

Oostenrijksche fondsen vaster, Spaansche onveranderd; wissel op Weenen hooger.

Per Telegraaph.

KONSTANTINOPEL, 11 Julij. De Turksche minister van Buitenlandsche Zaken, Reschid Pacha, heeft eene nota uitgevaardigd, bestemd om de onderhandelingen tot een goed einde te brengen.

De handel was in allen deele gunstig gestemd.

LONDEN, Donderdag 21 Julij. Consols op tijd $98\frac{3}{8}$; Mexico nieuwe 3 pct. $26\frac{3}{4}$; Venezuela $3\frac{1}{2}$ pct. 37 à 39; Spanje 1 pct. $23\frac{1}{2}$; Sardinië 5 pct. $95\frac{1}{2}$. Overige onveranderd.

WEENEN, Woensdag 20 Julij. Metall. nieuwe 5 pct. $94\frac{1}{4}$; Dito La B. 5 pct. 107; Bankact. 1407. Lomb. Venez. $99\frac{1}{4}$; Londen 10,44; Parijs $123\frac{3}{4}$; Zilver $9\frac{1}{4}$.
